

דין תליה במאכולת

איתמר
נמצא עליה כגרים ועוד ואותו עוד רצופה בו מאכולת ר' חנינא אומר טמאה ר' ינאי אומר פטהורה רבי חנינא אומר טמאה כי תליא בכגרים בכגרים ועוד לא תליא רבי ינאי אומר טהורה הני מילי היכא דלא רצופה בו מאכולת אבל היכא רצופה בו מאכולת מוכחא מילתא דהאי ועוד דם מאכולת הוא פש ליה כגרים כיון דבעלמא תליא הכא נמי תליא בעי רבי ירמיה נתעסקה בכגרים ונמצא עליה בכגרים ועוד מהו תבעי לר' חנינא תבעי לר' ינאי תבעי לר' חנינא עך כאן לא קאמר ר' חנינא התם טמאה אלא דלא נתעסקה אבל הכא דנתעסקה תליא או דלמא אפילו לרבי ינאי דאמר טהורה הני מילי היכא רצופה בו מאכולת אבל היכא דאין רצופה בו מאכולת לא תליא תא שמע דנתעסקה באדום אין תולה בה שחור במועט אין תולה בו מרובה היכי דמי לאו כי האי גוונא לא יכונן דנתעסקה בכגרים ונמצא עליה שני גריסין ועוד אי הכי מאי למימרא מהו דתימא שקול כגרים צפור שדי בי מצעי ויל הכא ליכא שיעורא זיל הכא ליכא שיעורא קמ"ל

ג. רמב"ם | הלכות ביאה, פרק ט'

ג. נמצא הכתם על בגדיה ובשרה כאחד תולה בכל שיש לה לתלות, ותולה במאכולת שמה בעת שישבה נהרגה מאכולת ודם זה דם מאכולת הוא, ועד כמה עד כגרים, אבל אם מצאה הכתם יתר מכגרים אינה תולה במאכולת ואפילו היתה מאכולת רצופה בכתם הואיל והוא יתר מכגרים אינה תולה במאכולת.

כו. שתי נשים שנתעסקו בצפור אחד ואין בו אלא כסלע דם ונמצא על כל אחת משתייהן כתם כסלע שתייהן טמאות, נתעסקה בדם שאי אפשר שיהיה ממנו כתם אלא כגרים ונמצא עליה כתם כשני גריסין הרי זו תולה כגרים בדם שנתעסקה בו ובגרים במאכולת, נמצא הכתם יתר מכשני גריסין טמאה.

ב. רא"ש | נדה, פרק ח'

ח. איתמר היה עליה כגרים ועוד ואותו עוד רצופה בו מאכולת רבי חנינא אומר טמאה אפילו לרב חסדא בכגרים תולין בכגרים ועוד לא תלין. רבי ינאי אומר טהורה ה"מ היכא דאין רצופה בו מאכולת אבל היכא רצופה בו מאכולת מוכחא מילתא דהאי ועוד דם מאכולת היא פש ליה כגרים כיון דבעלמא תלין ה"נ תלין. יראה דה"ב גריסין לר' ינאי טהורה כיון דכי מדלית כגרים של המאכולת לא נשאר בו כגרים ועוד. והאי דנקט כגרים ועוד לביבואה דר' חנינא נקטיה דלפיו בהא מטמא. והלכתא כר' ינאי דבשל סופרים הלך אחר המיחל וכל שכן בכתמים:

בעי רבי ירמיה נתעסקה בכגרים ונמצא עליה כגרים ועוד מהו. תיבעי לר' חנינא תבעי לר' ינאי. ע"כ לא קאמר ר' חנינא התם טמאה אלא היכא דלא נתעסקה אבל היכא דנתעסקה תלי. או דלמא אפילו לכדי ינאי דאמר טהורה היכא רצופה בו מאכולת אבל היכא דאין רצופה בו מאכולת לא תלין והוא הדין אם נמצא עליה כשני גריסין מביעיא ליה כיון דאין ביה שיעור כהם. והאי דנקט כגרים ועוד משום דלפיו בהא מספקא ליה דלמא טמאה וה"ה דהוה מלי למיבעי נתעסקה בפחות מכגרים ונמצא עליה כגרים ועוד. דאי בהא פשיטא ליה דלוינה תולה ח"כ לזקי כה"ג בכייחא דלקחון נתעסקה במועט אין תולין וכו' מרובה ת"ש נתעסקה בחדום אין תולין בו שחור. במועט אין תולין בו מרובה. היכי דמי לאו כה"ג. לא דלעיסקה בכגרים ונמצא עליה שני גריסין ועוד. למהו דתימא שקול כגרים דם צפור ושדי בי מילעני זיל הכא ליכא שיעורא זיל הכא ליכא שיעורא ותלין במאכולת קמ"ל. ולא חיפשיטא ויראה לחומרא כפשטא דכייחא דמועט אין תולין בו מרובה. ואף על גב דדחי ליה האי דחיחא דחיקא הוא דמילתא דפשיטא הוא דלא שדין דם צפור כי מילעני ולא הוה לריך למיתנייה. אמר רבא היה עליה מין אחד תולה בו מיניו הרבה.

כו. נתעסקה בדם שאי אפשר שיהיה ממנו כתם אלא כגרים, ונמצא עליה כשני גריסין, הרי זה תולה כגרים בדם שנתעסקה בו וכגרים במאכולת (ופירש דם כינה). אבל אם נמצא הכתם יותר מכשני גריסין, טמאה. (רמב"ם פ"ט ורשב"א ורא"ה בב"ה וה"ה) (ויש מחמירין ומטמאין בכל זה, (הרא"ש והטור). ומכל מקום נראה דיש לסמוך אמקילין, דבכתמים שומעין להקל).

כו. נתעסקה בפחות מכגרים, ונמצא עליה כגרים ועוד, טהורה. שאני אומר כתם זה מעסק הכתמים הוא וכבר היה שם דם מאכולת (פירוש דם כינה) שנצטרף אליו עד שחזר ליותר מכגרים. וכן אם נתעסקה בפחות מכגרים, ונמצא עליה כשני גריסין, טהורה. הגה: ויש מחמירין ומטמאין. ומכל מקום אם נתעסקה בדם ואינה יודעת בכמה, אזלין לקולא ואמרין שהיה בדם כשיעור הכתם, (בית יוסף וכן כתב הרשב"א ורא"ש וטור ובל"ח כתב דדעת הרב דהכא מחמירין כ"ע וכמ"ש בס"ק ל"ז).

כח. האשה שמצאה על חלוקה כשני גריסין וכינה מעוכה בו, טהורה. שהגרים הא' ודאי מכינה המעוכה בו, והגרים השני אנו תולין אותו בכינה אחרת, כיון שאין בו כגרים ועוד.

מגיד משנה

וכג ואפילו היה המאכולת רצופה וכו'. שם איתמר נמצא עליה כגרים ועוד ואותו עוד רצופה בו מאכולת רבי חנינא אמר טמאה רבי ינאי אמר טהורה ופסק רבינו כרבי חנינא דאמר טמאה וכפשטה דמתניתין דלא מפלגא וקתני על כמה היא תולה עד כגרים של פול משמע דכלל גוונא דטפי לא תליא במאכולת ואף על גב דלאו ראה היא דהא לא אחיבו מינה לכדי ינאי מ"מ נקיטין לחומרא כפשטא דמתניתין וכרבי חנינא ויש שפסקו לכדי ינאי להקל בשל דכרייה וכן כתב הכה"מ ז"ל היה המאכולת רצופה במקלט הכתם אף על פי שהיא יותר מכגרים הרי זו תולה להקל ע"כ זה דעת הרשב"א ז"ל:

לז. וכן אם נתעסקה בו - והמעדי מלך דף רפ"ו ע"ב והדרישה והב"ח השיגו ע"ז דליכא מאן דמטהר בהא כיון דאיכא ביתרון מהעסק שיעור כתם דמ"ש זו מנתעסקה בכגרים ונמצא עליה כב' גריסין ועוד דאמרין בש"ס דלא אמרין שדי דם העסק בי מצעי וזיל הכא ליכא שיעורא וזיל הכא ליכא שיעורא אלא היא טמאה וכן כתבו כל הפוסקים והט"ו בסעיף שלפני זה והכא אמאי נימא שדי העסק בי מצעי ומה שיצא לו להב"י כן מהרמב"ן שהביא הטור נוסחא מוטעת נזדמנה לו ומה שלמד כן מהרשב"א אינו נכון עכ"ד ודברי ברור"ה הם:

לח. האשה שנמצאת בו - אף על גב דלעיל סעיף כ"ו טהורה אפ"י אינה מעוכה בו שאני התם דנתעסקה בכגרים מה שאין כן הכא וה"ה בש"ס:

ו. ביאור הגר"א | שו"ע יו"ד, ק"צ

[לז] וכן אם כו'. טעות הוא דזה לכ"ע טמאה כמש"ש בגמ' ועש"י:

ז. תוה"ש | שו"ע יו"ד, ק"צ

כח. וכל דברי הש"ך בזה הם פשוטים ואך למותר

י. שו"ע יו"ד | סימן ק"צ

ז. אם הרגה פפוש או הריחה ריחו, תולה בו עד כתורמוס (פירוש מין ממיני הקטניות שהוא מר ובלע"ז לופינו).

זו. מצאה כתם למעלה מהחגור וכתם למטה ממנו, ויודעת שלא נזדקרה, טהורה, שאני אומר כמו שהעליון בא מעלמא כך בא התחתון. בד"א כשיש בעליון כגרים ועוד, או יותר, שודאי מעלמא בא, שהרי אין לתלותו בכנה. אבל אם אין בו כגרים ועוד, אין תולין אותו מעלמא, דשמא דם כנה הוא. ואם יש בתחתון כגרים ועוד, שאין לתלות בכנה, טמאה.

ח. ערוך לנר | נדה נט.

בגמרא אבל הכא דנתעסקה תליא. צ"ע איך ס"ד דנתעסקה עדיף ממאכולת רצופה דאין לך תלי גדול מזה שהוא דם מאכולת וכמו דאמר באמת באו דלמא ואין לומר דלענין זה עדיף נתעסקה שיש מקום לתלות כל הגרים בדם צפור ורק הוועוד במאכולת אבל במצאה כגרים ועוד ומאכולת רצופה בוועוד בלבד כל הגרים אנו צריכין לתלות במאכולת בלא הוכחה שזה אינו שהרי לפי מה שכתב הרא"ש גם בנתעסקה בגרים ומצאה ב' גריסין תולין כל הגרים השני במאכולת וצ"ל דיש צד סברא לומר דשיח יותר שמאכולת אחת בלבד נרצפה אצל כגרים דם צפור משנאמר דב' מאכולת נרצפו זו אצל זו וזה מה דקאמר אבל הכא דנתעסקה תליא:

ט. נדה נח:

הרגה מאכולת: הרגה אין לא הרגה לא מתני' מני רשב"ג היא דתניא הרגה תולה לא הרגה אינה תולה דברי רשב"ג וחכ"א בין כך ובין כך תולה אמר רשב"ג לדברי אין קין ולדברי חברי אין סוף לדברי אין קין שאין לך אשה שטהורה לבעלה שאין לך כל מטה ומטה שאין בה כמה טיפי דם מאכולת לדברי חברי אין סוף שאין לך אשה שאינה טהורה לבעלה שאין לך כל סדין וסדין שאין בו כמה טיפי דם אבל נראין דברי ר' חנינא בן אנטיגונוס מדברי ומדבריהם שהיה אומר עד כמה היא תולה עד כגרים של פול ואלדבריו אנו מודים

